

Cat informed: Niesziekte

Algemeen

Niesziekte

Bij niesziekte is sprake van een ontsteking van de voorste luchtwegen en vaak ook de conjunctiva. Meerdere ziekteverwekkers (viraal en bacterieel) en managementfactoren kunnen een rol spelen. De belangrijkste ziekteverwekkers zijn Feline Herpes Virus (FHV) en Feline Calici Virus (FCV). Ook de bacteriën *Bordetella bronchiseptica* en *Chlamydomphila felis* worden gezien als primaire pathogenen van niesziekte.

Waarom vaccineren tegen niesziekte?

Vaccinatie tegen niesziekte geeft geen 100% bescherming. Niesziekte is een complexe ziekte waarbij infectieuze en niet-infectieuze factoren (stress, "katdichtheid", etc.) een rol spelen. Toch is vaccinatie van groot belang om de kans op en de ernst van niesziekte bij het individuele dier zo klein mogelijk te maken.

De kans op complicaties is aanzienlijk kleiner na vaccinatie, maar ook het risico van individuele verspreiding van niesziekte is dan minimaal. Het couperen van verspreiding van niesziekte is belangrijk voor de bescherming van de kattenpopulatie (herd immunity).

Wat is het niesziekte vaccinatieadvies voor kittens?

- Kittens moeten minimaal twee keer gevaccineerd worden tegen FHV en FCV.
- Standaard wordt geadviseerd te vaccineren op 8-9 en op 12-13 weken leeftijd.
- In hoogrisico-situaties wordt een derde kittenvaccinatie op 16 weken geadviseerd.
- Op de leeftijd van 1 jaar moeten alle katten een boostervaccinatie krijgen.
Dan pas is de basisvaccinatie afgerond.

NB: Kittens moeten ook gevaccineerd worden tegen kattenziekte.

Basisvaccinatieschema kittens

Leeftijd	 Nobivac Ducat Niesziekte (FHV en FCV)	 Nobivac Tricat Trio Kattenziekte en niesziekte (FHV en FCV)
8-9 weken		x
12-13 weken		x
16 weken		<i>In hoogrisico-situaties</i>
1 jaar		x

Hoe vaak moet je volwassen katten vaccineren tegen niesziekte?

In de vaccinatierichtlijnen van de ABCD en WSAVA vind je adviezen voor vaccinatieschema's. Het algemene advies is om katten met een hoog risico op niesziekte jaarlijks te vaccineren en katten met een laag risico om de 3 jaar.

Wanneer is er sprake van hoog of laag risico op niesziekte?

Hoog risico / jaarlijks vaccineren	Laag risico / driejaarlijks vaccineren
Buitenkatten	Binnenkatten die solitair leven*
Katten in huishoudens met meerdere katten	
Pensionkatten	
Katten in catteries	
Binnenkatten in huishoudens met meerdere katten	

*Het risico op niesziekte bij solitair levende binnenkatten is zeker het eerste jaar na vaccinatie laag. In de richtlijnen^{1,2} wordt echter de restrictie gemaakt dat binnenkatten na de periode van 3 jaar hoogerisico-katten zijn, omdat ze nooit een natuurlijke boost krijgen.

Nederlandse katten hebben in het algemeen een hoog risico op niesziekte vanwege de **hoge katdichtheid**, de lage vaccinatiegraad (volgens schattingen is slechts 25% van de katten in Nederland goed gevaccineerd) en het feit dat de meeste katten naar buiten gaan.

Jaarlijks vaccineren tegen niesziekte is daarom het advies van MSD Animal Health NL.

Dit advies is gebaseerd op de meest recente vaccinatierichtlijnen van de ABCD¹ en WSAVA².

Basisvaccinatieschema volwassen kat

Leeftijd	 Nobivac Ducat Niesziekte (FHV en FCV)	 Nobivac Tricat Trio Kattenziekte en niesziekte (FHV en FCV)
2 jaar	x	
3 jaar	x	
4 jaar		x
5 jaar	x	
6 jaar	x	
7 jaar		x
8 jaar	x	
Etc.		

Wist je dat...

- Niesziekte vooral voorkomt in situaties met kat-kat contacten zoals bij buitenkatten of in huishoudens met meer katten, catteries of pensions?
- Besmetting kan plaatsvinden door zieke katten met niesziekte, maar ook door klinisch gezonde dragers?
- Er talrijke dragers aanwezig zijn in de kattenpopulatie en dat dragers een belangrijke rol spelen als vector van pathogenen?

1. www.abcdcatsvets.org – 2. www.wsava.org/guidelines/vaccination-guidelines

Nobivac Ducat bevat per dosis van 1 ml: minstens $10^{4.8}$ TCID₅₀ levend, geattenuerd feline virale rhinotracheïtis virus, stam G2620A, en minstens $10^{4.8}$ PFU levend, geattenuerd feline calicivirus, stam F9. **Doel-dier:** Kat. **Indicatie:** Actieve immunisatie van katten tegen feline virale rhinotracheïtis (feline herpes virus type 1) en feline calicivirus infecties. **Toediening en dosering:** Subcutaan 1 ml. **Bijwerkingen:** Een lichte, voorbijgaande, soms pijnlijke zwelling (≤ 5 mm) kan gedurende een dag op de injectieplaats gezien worden. Een lichte, tijdelijke verhoging van de rectale temperatuur kan voorkomen, terwijl af en toe een voorbijgaande lethargie gezien kan worden gedurende de eerste dag na vaccinatie. In zeldzame gevallen kan het vaccin overgevoeligheidsreacties veroorzaken (jeuk, benauwdheid, braken, diarree en collaps). **Waarschuwingen:** Vaccinatie op de leeftijd van 6 weken is veilig gebleken. **Contra-indicaties:** Niet gebruiken tijdens de dracht en lactatie, aangezien het product niet getest is in drachtige en lacterende poezen. REG NL 10235 UDD. Voor overige informatie, zie bijsluiter.

Nobivac Tricat Trio bevat per dosis van 1 ml: minstens $10^{4.8}$ PFU levend, geattenuerd feline calicivirus, stam F9, minstens $10^{2.2}$ PFU levend, geattenuerd feline herpesvirus type 1, stam G2620A, en minstens $10^{4.3}$ CCID₅₀ levend, geattenuerd feline panleukopenie virus, stam MW-1. **Doel-dier:** Kat. **Indicatie:** Actieve immunisatie van katten ter vermindering van de klinische verschijnselen veroorzaakt door infectie met feline calicivirus (FCV) en feline herpesvirus type 1 (FHV), en ter preventie van klinische verschijnselen, leukopenie en virusuitscheiding veroorzaakt door infectie met feline panleukopenie virus (FPLV). **Toediening en dosering:** Subcutaan 1 ml. **Bijwerkingen:** Een lichte, pijnlijke zwelling kan gedurende 1-2 dagen op de injectieplaats worden waargenomen. Een lichte, voorbijgaande verhoging van de lichaamstemperatuur (tot 40°C) kan gedurende 1-2 dagen voorkomen. In sommige gevallen kan niezen, hoesten, neusuitvoeiing en een lichte sloomheid of verminderde eetlust worden waargenomen tot 2 dagen na vaccinatie. In zeer zeldzame gevallen kan het vaccin overgevoeligheidsreacties veroorzaken (jeuk, benauwdheid, braken, diarree en collaps). **Waarschuwingen:** Maternale antistoffen, die tot een leeftijd van 9-12 weken aanwezig kunnen zijn, kunnen het resultaat van de vaccinatie ongunstig beïnvloeden. **Contra-indicaties:** Niet gebruiken tijdens de dracht en lactatie, aangezien gebruikt bij drachtige en lacterende poezen niet onderzocht is. Levend FPLV virus kan leiden tot reproductieproblemen bij drachtige poezen en aangeboren afwijkingen bij het nageslacht. REG NL 10471 UDD. Voor overige informatie, zie bijsluiter.